

РЕШЕНИЕ

№ 314

гр. София, 11.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав,
в публично заседание на 11.10.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Кристина Алексиева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **3219** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.1, ал.2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.1, ал.2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ).

Образувано е по искова молба с правно основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ от К. К. П. и К. К. П., и двамата от [населено място], подадена чрез упълномощения процесуален представител адв. Х. Р., срещу Столична община, с която се претендира обезщетение за имуществени вреди в размер на 300 лв. за заплатен адвокатски хонорар за процесуално представителство по време на проверка за незаконно строителство. Вредите се твърди, че са резултат на незаконосъобразни действия и бездействия на служители на ответника, изразяващи се в неизвършване на проверката за незаконен строеж и неуведомяване на ищците, че тази проверка няма да бъде извършена на посочената в уведомлението дата. Сумата се претендира ведно със законната лихва върху присъдената сума от датата на предявяване на иска до окончателното й изплащане. Периодът, в който се твърди, че са настъпили вредите е от 27.03.2023 г., когато бил сключен договорът за представителство по време на извършване на проверката по сигнал за незаконен строеж до настоящия момент.

Ответникът - Столична община (СО) чрез упълномощения юрисконсулт Н. К. в

писмен отговор оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан. Моли същият да бъде отхвърлен.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност и недоказаност на исковата претенция.

Административен съд - София град, второ отделение, 30-и състав, след като обсъди доводите и възраженията на страните и прецени събраните и приети по делото доказателства по реда на чл.235, ал.2 от ГПК във вр. с чл.144 от АПК, приема за установено от фактическа страна следното:

Ишците К. К. П. и К. К. П. се легитимират като собственици на първия етаж от двуетажна жилищна сграда, находяща се в [населено място],[жк], [улица], със застроена площ 117 кв.м, придобит заедно с S ид.ч. от общите части на сградата и от дворното място с площ от 353 кв.м (нотариален акт № 176/17.01.1979 г., т.І, дело № 131/1979 г.).

С решение № 1019/05.05.2022 г. по гр.д. № 11076/2021 г. на СГС на основание чл.32, ал.2 от Закона за собствеността (ЗС) ползването на незастроената площ от дворното място е разпределено между съсобствениците, съгласно приложение-скица, като в дял на ишците е предоставена южната част от дворното място с площ от 98,90 кв.м, в дял на другите съсобственици – П. Н. К. и С. И. К. – северната част на дворното място с площ от 98, 90 кв.м, а за общо ползване е оставена частта от дворното място, представляваща входна алея, алея около фасадата на жилищната сграда, както и площ около отводнителната шахта.

В исковата молба ишците твърдят, че след постановяване на решението на СГС П. и С. Кабаиванови в противоречие с правилата на чл.48 от ЗУТ и без тяхното съгласие са построили и издигнали огради в общия съсобствен двор с височина 2 м. Чрез тях бил ограничен достъпът на ишците до отредените за общо ползване части от дворното място. Построените огради и съоръжения били изградени без никакви строителни книжа и представлявали незаконен строеж по смисъла на ЗУТ.

С жалба от 13.02.2023 г., подадена от К. П. до кмета на район „С.“ на СО е поискано от Отдел „Строителен контрол“ във възможно най-кратък срок да бъде извършена проверка на място по случая и да бъде съставен констативен акт за незаконен строеж, съответно издадена заповед за премахването му. След като в законоустановения едномесечен срок за произнасяне действия от общинската администрация не били предприети, на 15.03.2023 г. е подадена жалба до Административен съд – София град срещу мълчалив отказ.

Видно от приложените към преписката две писма от 06.03.2023 г., ишците и П. и С. Кабаиванови са уведомени от кмета на район „С.“ на СО, че на основание чл.223 от ЗУТ на 28.03.2023 г. в периода от 10,00 ч. до 13.00 ч. ще бъде извършена проверка на място и по документи от служители на районната администрация. С писмото ишците са уведомени, че за проверката следва да представят документи за собственост и актуална скица на имота.

За присъствие на извършената проверка ишците са упълномощили адв. Х. Р., като договорът за правна защита и съдействие е сключен на 27.03.2023 г. и са заплатени 300 лв. хонорар. В изпълнение на този договор, на 28.03.2023 г. в 10.00 ч. ишците и пълномощникът им се явили на адреса, на който е следвало да бъде извършена проверката, но такава не последвала. След разговор на колегка от кантората на адв. Р. с инж.Т. К. – кмет на район „С.“, станало ясно, че проверка няма да има, тъй като цялата преписка е окомплектована и изпратена в АССГ по подадената от К. П. жалба.

По преписката са налице данни, че П. и С. Кабаиванови са уведомени за това, че проверката няма да се осъществи в посочените от органа дата и час, както и че преписката в изпълнение на разпоредбата на чл.152, ал.2 от АПК е окомплектована и изпратена в АССГ за произнасяне по жалбата на К. П. с писмо с изх.№ към РСР23-ТК00-18-/5//20.03.2023 г. с копие до жалбоподателите.

В исковата молба се сочи, че за ищците са настъпили имуществени вреди – заплатеният адвокатски хонорар от 300 лв. за присъствие на адв.Р. на проверката, за която са били уведомени. Тези вреди били резултат от незаконосъобразно бездействие на административния орган – неизвършване на проверка на място и по документи, за която ищците били надлежно уведомени и незаконосъобразно бездействие – неуведомяване на ищците, че такава проверка няма да се състои. Изпълнението на тези задължения по своето съдържание представлявали административна дейност, респективно неизпълнението им – незаконосъобразно бездействие. Заплатеният адвокатски хонорар за присъствие на адвокат на проверката по сигнала за незаконно строителство бил вреда в пряка причинно-следствена връзка незаконосъобразното бездействие. Намаляването на имуществото на ищците било доказано с представените доказателства за реалното заплащане на сумата от 300 лв.

По делото по искане на ищците беше разпитан един свидетел М. Й. П. – дъщеря на ищцата К. К. П. и внучка на ищеца К. К. П.. Същата дава сведения, че на 28.03.2023 г. се наложило да си вземе почивен ден, тъй като в 10 ч. сутринта трябвало да бъде извършена проверка. Адвокат Р. също присъствал. От съсобствениците никой не се явил. Чакали до 13:00 ч., но никой от общината не се явил. Проверката била във връзка с жалби за вдигането на една ограда в двора, която трябвало да е ниска, но била 1,50 м. В деня на проверката адв. Р. звъннал в кантората си, за да се свърже негов колега с общината, откъдето казали, че проверка няма да се осъществи.

При така установените факти Административен съд - София град достигна до следните правни изводи:

Искът е процесуално допустим като подаден от лица с активна процесуална легитимация, които твърдят, че са претърпели имуществени вреди, причинени от действия и бездействия на служители на Столична община, обуславящи допустимостта на иска и компетентността на настоящия съд да го разгледа, в съответствие с чл.128, ал.1, т.6 във вр. с чл.203, ал.1, чл.204, ал.4 от АПК и чл.1, ал.1 от ЗОДОВ. Правилно по предявения по ЗОДОВ иск като пасивно легитимиран ответник е определен Столична община, доколкото се претендират вреди от незаконосъобразно действие и бездействие на общинската администрация на район „С.” на Столична община. Съгласно чл.205 от АПК, искът за обезщетение се предявява срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт, действие или бездействие са причинени вредите, а т.1 на §1 от ДР на АПК определя понятието „административен орган” като орган, който принадлежи към системата на изпълнителната власт, както и всеки носител на административни правомощия, овластен въз основа на закон, включително лицата, осъществяващи публични функции, и организациите, предоставящи обществени услуги.

Разгледан по същество, предявеният осъдителен иск е неоснователен.

Съгласно чл.203 от АПК, исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава. Въз

основа на препращащата норма на чл.203, ал.2 от АПК за неуредените въпроси субсидиарно се прилагат правилата на ЗОДОВ или на ЗИНЗС. Производството за обезщетения е уредено от законодателя в глава единадесета от АПК, към които препраща и чл.1, ал.2 от ЗОДОВ.

Според чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност, както и за вредите, причинени от действието на отменени като незаконосъобразни или обявени за нищожни подзаконовни нормативни актове. Ангажирането на отговорността и присъждането на обезщетение е допустимо при наличието на следните предпоставки: настъпили вреди (имуществени и/или неимуществени), които са в пряка причинно-следствена връзка с незаконосъобразен акт, действие или бездействие на административен орган или негови длъжностни лица, издадени, респ. извършени при или по повод изпълнение на административна дейност. В случая от твърденията в исковата молба следва да бъдат доказани твърдените имуществени вреди, настъпили в пряка причинно-следствена връзка от действие или бездействие на административен орган или негови длъжностни лица във връзка с осъществяваната от този орган или негови длъжностни лица административна дейност. От изложеното в исковата молба и доколкото с нея се твърди, че районната администрация е била задължена да извърши проверка по сигнал за изпълнен незаконен строеж, както и да уведоми ищците, че насрочената проверка няма да бъде осъществена в рамките на насрочените ден и час, съдът приема, че вредите всъщност се твърди че са настъпили изцяло от бездействие на административния орган. Бездействието на административните органи предполага неизвършването на фактически действия при наличие на нормативноустановено задължение за извършване на такива действия, от което произтича и неговата незаконосъобразност.

Съгласно чл.4 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Това от една страна означава, че за целите на закона е от значение не съществуването на някаква причинна връзка, а същата да е пряка и непосредствена. Под преки вреди следва да се разбират онези, които са типична, нормално настъпваща по време и място последица от незаконосъобразния акт, действие или бездействие. Непосредствени вреди са тези, които са настъпили по време и място, следващо противоправното действие или бездействие установения за незаконосъобразен акт. От друга страна съобразно текста на чл.4 от ЗОДОВ, отговорността на държавата е обективна, безвиновна, поради което въпросът за вината не се изследва.

Елемент от фактическия състав на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ е незаконосъобразният акт да е издаден и незаконосъобразното поведение да е проявено при или по повод административна дейност. В приложимата правна уредба не е дадена легална дефиниция на понятието „административна дейност“. Това налага установяването на съдържанието му по тълкувателен път. Правната теория и съдебната практика приемат, че „административната дейност“ е субективно, формално понятие, което изразява осъществяващия дейността субект. То не е функционално понятие, не съответства на различните функции, които органите и длъжностните лица по чл.1 от ЗОДОВ имат и които различни функции осъществяват чрез различни по своята правна

същност актове и действия, съответно бездействия. Субектите по чл.1 от ЗОДОВ могат да изпълняват различни функции и задачи. Много пъти един и същ орган е натоварен с различни по същността си функции - нормотворчески, контролни, правораздавателни, изпълнителни. Не вида на функцията и задачата, а качеството на правния субект на орган (длъжностно лице) на държавата или на общината и относимостта на акта, действието или бездействието към това му качество (при и по повод), е релевантно за отговорността по чл.1 от ЗОДОВ (определение № 6 от 16.02.2015 г. по адм. дело № 30/2014 г., смесен 5 чл. с-в ВАС).

Липсата на която и да е елементите от посочения фактически състав води до невъзможност да се реализира отговорността на държавата и общината по предвидения от закона ред. В тежест на ищеца е да докаже наличието на причинна връзка между отменения по съдебен ред акт на административния орган, съответно неговото незаконосъобразно действие или бездействие и твърдените като претърпени имуществени и неимуществени вреди (чл.154 от ГПК). За да породи основателна претенция за обезщетение, бездействието следва да противоречи на установения законов ред и да е извършено при или по повод административна дейност.

Съдът намира, че в случая не се налице кумулативно предпоставките на разпоредбата на чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

По делото са представени доказателства, от които е видно, че на 27.03.2023 г. между ищците и адв. Х. Р. е сключен договор за правна защита и съдействие и същият е упълномощен да осъществи процесуално представителство във връзка с извършване на проверка от служители на районната администрация, която ще се състои на 28.03.2023 г. от 10.00 до 13.00 ч., за което са уговорени и са заплатени в брой 300 лв. за адвокатски хонорар. С това следва да се приеме, че за ищците е настъпила имуществена вреда. Също така безспорно действията на администрацията в производство по установяване на незаконно строителство е административна дейност.

По делото обаче не се доказва, че от страна на административния орган е осъществено незаконосъобразно бездействие, изразяващо се в неизвършване на проверка по сигнал за незаконно строителство. На първо място следва да се посочи, че в случая се касае до производство по установяване на незаконно строителство, образувано по жалба на ищеца. Тази жалба представлява сигнал по смисъла на чл.107 във вр. с чл.117 и чл.119 от АПК. При постъпил сигнал административният орган е длъжен да изясни случая и да вземе решение, което решение обаче не подлежи на съдебен контрол предвид разпоредбите на чл.118, ал.3 и чл.124, ал.2 от АПК. Непроизнасянето му по направено искане за проверка и установяване на незаконен строеж не подлежи на съдебен контрол. На такъв подлежи единствено заповед за премахване на незаконен строеж и то упражнен по жалба на адресата на акта.

В случая след сезиране на органа, контролиращ строителството е започнала процедура, като е разпоредено извършването на проверка от районната администрация, съобразно нейните правомощия. С подаването на жалбата пред съда обаче, неявяването на служители на общинската администрация в деня на насрочената проверка е било обективно обусловено от липсата на самата преписка, която е била надлежно окомплектована и изпратена в съда за произнасяне по жалбата на К. П.. В този смисъл несъстоятелно е твърдението, че е налице незаконосъобразно бездействие, изразяващо се в неизвършване на проверка на място за установяване на незаконен строеж.

Следва да се отбележи също, че след връщане на административната преписка са

предприети действия за продължаване на административното производство. За насрочена за 09.05.2023 г. проверка са уведомени всички заинтересовани лица. Видно от констативен протокол № РСР23-ТК00-18/09.05.2023 г. при извършването ѝ е установено, че е изпълнено леко прозирно заграждение, за което не се изисква одобряване на строителни книжа и издаване на разрешение за строеж.

Поради това съдът приема, че не е налице незаконосъобразно бездействие на длъжностни лица при осъществяване на административна дейност, изразяващо се в неизвършване на проверка на 28.03.2023 г., за която дата ищците са били уведомени.

Всъщност с подаването на жалба от ищците до АССГ, с която е оспорен мълчалив отказ на кмета на район „С.“ на СО, в изпълнение на задълженията, въведени за административния орган с чл.152, ал.2 от АПК, кметът е следвало да окомплектова и изпрати преписката в съда. Това е направено с писмо с изх.№ към РСР23-ТК00-18-5//20.03.2023 г., копие от което е изпратено на ищците по настоящото производство. Отделно с писмо с изх.№ към РСР23-ТК00-18-/2//06.03.2023 г. П. и С. Кабаиванови също са уведомени, че проверка няма да бъде извършена на 28.03.2023 г. Поради това не може да се възприеме твърдението, че ищците не са знаели, че проверка няма да бъде осъществена на 28.03.2023 г.

На следващо място следва да се отбележи, че производството по незаконно строителство, особено в хода на проверка за извършено такова, не е от естество да изисква присъствието на адвокат, още повече че ищците са били сигналподатели, т.е. не е ставало въпрос за нарушаване на техни права и законни интереси, които да се нуждаят от адвокатска защита. В този смисъл съдът приема, че липсва и пряка и непосредствена връзка между заплатения от ищците адвокатски хонорар, който се претендира като настъпила имуществена вреда и неизвършването на проверката на 28.03.2023 г.

От изложеното дотук следва извод за липсата на изискуемата от закона пряка причинно-следствена връзка между настъпилите за ищците вреди и непредприемането на действия по извършване на проверка по контрол на строителството.

В производството не се доказва твърдяното неизвършване на дължими по закон действия на длъжностните лица на район „С.“ на СО. От данните по делото се установява, че от служителите на районната администрация в резултат на подадена от К. П. жалба, имаща качеството на сигнал са предприети адекватни действия по извършване на проверка, която обаче е била възпрепятствана от подаване на жалба до АССГ, при което преписката е следвало да бъде изпратена в АССГ. След връщането ѝ проверка е извършена, като при нея е установена липса на незаконно строителство. Това, че предприетите от ответника действия и резултати

не удовлетворяват исканията на ищците, не обезпечават извод за незаконосъобразно поведение.

Липсата дори и на един от елементите за обезщетяване на вреди от държавата и общините, от които е и причинно-следствената връзка между посоченото като незаконосъобразното поведение (бездействие) и претърпяното увреждане със засягане на ищците, е предпоставка за неангажиране отговорността на административния орган по реда на ЗОДОВ. Гореизложеното мотивира извод за отхвърляне на иска като неоснователен, съответно и за неприсъждане на претендираното обезщетение.

По изложените съображения и на основание чл.203 и сл. от АПК във вр. с чл.1, ал.1 от ЗОДОВ във вр. с чл.1, ал.2 от ЗОДОВ Административен съд - София град, второ отделение, 30-и състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователен предявения от К. К. П. и К. К. П. иск срещу Столична община, с който се претендира обезщетение за имуществени вреди в размер на 300 лв. за заплатен адвокатски хонорар в резултат на незаконосъобразни действия и бездействия на служители на ответника, ведно със законната лихва върху присъдената сума от датата на предявяване на иска до окончателното ѝ изплащане.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му пред Върховния административен съд.

Съдия: